

บทพระราชนิพนธ์ เรื่อง แก้วจอมแก่น ตอน ล่อกิ่ง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง แก้วจอมแก่น
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

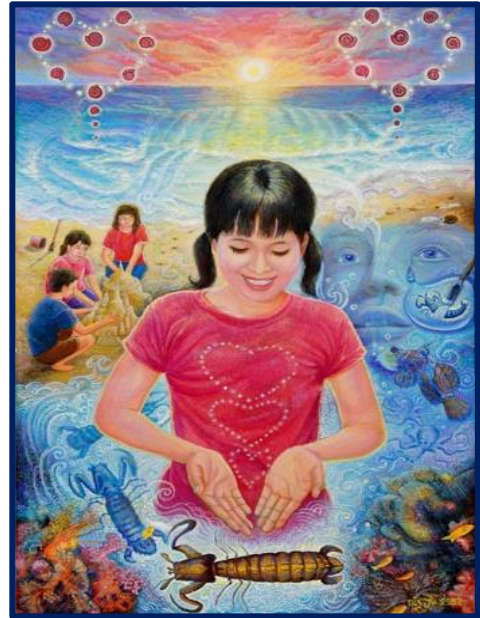

“แก้วจอมแก่น” เป็นเรื่องราวที่ทรงพระราชนิพนธ์ถ่ายทอดจากประสบการณ์ของ “สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” ในขณะที่ยังทรงพระเยาว์บ้าง จากการจินตนาการของพระองค์เองบ้าง ประกอบกัน เป็นเรื่องราวของ “แก้ว” เด็กหญิงน่ารักวัยประมาณ ๙ ขวบ อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น มีคุณพ่อ คุณแม่ที่รักใคร่เอาใจใส่ลูก ๆ เป็นอย่างดี พี่สาวที่เรียนเก่งคือ “พี่ไก่” ในวัยประมาณ ๑๓ ปี

พี่สาวที่เรียนเก่ง คือ “พี่ไก่” ในวัยประมาณ ๑๓ ปี ที่ใฝ่ฝันอยากจะเป็นครู และน้องสาวหนึ่งคนคือ “น้องเล็ก” ในวัยประมาณ ๖ ปี ที่ชอบร้องเพลงเป็นงานอดิเรก

“แก้ว” เป็นเด็กที่มีความร่าเริงแจ่มใส มีความมั่นใจในตัวเองมีความเป็นผู้นำ และความคิดสร้างสรรค์ จึงกลายเป็นเด็กแก่นและชนในสายตาของผู้ใหญ่ และมักจะเป็นหัวโจกในหมู่เพื่อนและผองเพื่อนอยู่เสมอ นอกจากนี้แก้วยังเป็นเด็กที่รักสัตว์และชอบเลี้ยงสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นหมา แมว ปลา อันแสดงถึงความเมตตาที่มีอยู่ในใจ แต่แก้วก็มักจะสร้างวีรกรรม ทั้งที่เป็นการทำดีบ้างและบางทีก็ทำให้ผู้ใหญ่ถึงกับสายหน้า แต่ก็ไม่มีใครโกรธแก้วได้ลงซักที

ซึ่งเนื้อเรื่องมักจะแฝงสาระหรือข้อคิดที่ไม่
หนักจนเกินไปสำหรับเด็ก ทั้งเรื่องของการ
เสียสละความมีน้ำใจและเห็นใจผู้อื่น และ
ยังกล่าวถึงวัฒนธรรมที่ดั่งงามของชาวไทย
อีกด้วย แม้เวลาจะผ่านไปหลาย
ทศวรรษ คุณค่าอันงดงามทางปัญญาและ
อารมณ์ยังคงเด่นชัด ควรแก่การรับรู้เข้าใจ
ของเยาวชนทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

ตอนที่ ๑ ล่อกุ้ง

ปีนี้คุณพ่อคุณแม่ตกลงใจหอบลูกหอบหลานมาตากอากาศชายทะเล
เหตุที่พวกเราโชคดีกันอย่างนี้ก็เพราะพี่ไก่สอบได้ที่หนึ่ง ส่วนแก้ว น้องเล็ก นิด
น้องหน้อย (สองคนหลังนี้เป็นลูกชายคุณป้าจ้อย) เลยพลอยได้ไปด้วยในฐานะ
ผู้ติดตาม

เราลงไปเล่นน้ำกันตอนเช้าซึ่งเป็นเวลาที่คลื่นไม่แรงนัก แก้วชอบดำน้ำ
แล้วลืมหูลืมตาสอดสายหาปลาที่บังเอิญว่ายผ่านมา บางทีกุ้งฝอยกระโดดมาโดนแขน
ขาทำให้รู้สึกจิกจี้ เช้าวันแรกนิดจับปลาหมึกตัวเล็ก ๆ ได้เพราะเอามือไปถูกเข้า
มันจะพ่นน้ำหมึกสีดำออกมาเป็นเครื่องป้องกันตัวเองตามธรรมชาติ

ที่ชายหาดก็มีของเล่นสนุก ๆ หลายอย่าง เราชอบเก็บก้อนหินแบน ๆ
มาร่อนให้กระต๊อบผิวน้ำกระดอนหลาย ๆ ครั้ง ของใครกระดอนได้มากถือว่าคน
นั้นเก่งที่สุด เมื่อหัดเล่นใหม่ ๆ ก้อนหินจะหล่นจ๋อมหายไปใต้น้ำ น้องเล็กชอบ
เก็บเปลือกหอยมาติดกาวกับกระดาษประดิษฐ์ประดิษฐ์เป็นรูปดอกไม้สวย ๆ รูป
หัวใจแล้วบอกว่าเอาไว้ให้คุณครูในวันวาเลนไทน์

“อี ทำเป็นฝรั่งไปได้ชั้น ป.๒ นี่เป็นอย่างนี้ทั้งชั้น” แก้วอดค่อนไม่ได้ “นี่คงเห็นยายเอ็งเอาเปลือกหอยกลับมาติดเทียนไขเล็ก ๆ สีต่าง ๆ ให้คุณครูตอนวันคริสต์มาสน่ะซี”

แก้วเองชอบหาเปลือกหอยทับทิมเอามาเล่นอีตักแทนเม็ดมะขาม เปลือกหอยทับทิมดีกว่าเม็ดมะขามเสียอีก เพราะเล็กกำลังดี แก้วภูมิใจนักหนาที่เป็นแชมป์อีตักเพราะว่าถือเป็น “กีฬา” ไทยแท้ทีเดียว

ตอนบ่าย ๆ หลังอาหารกลางวันแก้วชวนพี่ ๆ น้อง ๆ “ไปล่อกั้งกันดีกว่า”

“อะไรนะ” น้องหน้อยถามเสียงอู้เพราะตอนเช้าเล่นน้ำนานไปหน่อย

แก้ววางตัวเป็นผู้ชำนาญการในเรื่องกั้งตั้งแต่อยู่กรุงเทพฯ แล้ว แก้วเคยไปถามเรื่องนี้จากน้าไลซึ่งอธิบายได้ดียิ่งกับทาเห็น

“กั้ง ก็ ไข่ตัวยาว ๆ เออ” แก้วหยุดคิดสักครู่หนึ่งแล้วจึงพูดต่อไปว่า “ไม่ใช่ยาวอย่างงูนะ เหมือน เอ้อ หนอนตัวโต ๆ มากกว่า สีขาว ๆ ดำ ๆ มีเปลือกเป็นปล้อง ๆ คล้ายกุงนะ แต่ตัวแบนกว่า อยู่ในรู เราก็หาเศษเนื้อหรืออะไรขาว ๆ ล่อมันขึ้นมาจากรู”

“เอาเศษเนื้อที่ไหนล่ะแก้ว” นิดถาม

“ก็ไปขอที่ป่าแยมซี” ป่าแยมเป็นแม่ครัวของคุณนายบ้านข้าง ๆ

น้องหน้อยรีบพูดขึ้นว่า “จั้นเรารีบไปบ้านป่าแยมกันดีกว่า”

“ตกลง” ทุกคนรอขึ้นพร้อมกันและวิ่งต้อไปหาป่าแยม

“ป่าแยม ป่าแยม ขอเศษเนื้อสักนิดได้ไหมคะ เราจะเอาไปล่อกั้ง” แก้วตะโกนเสียงดังฟังชัดกว่าใคร ๆ

“เอาไปล่อกั้งหรือจ๊ะ เออเน้อเอาไป ตรงฟังผีดนี่แน่ะ กั้งนี่ร่อยนะ ได้แล้วเอามาให้ป่าซี จะทำให้กิน”

พอได้เนื้อแล้วทุกคนวิ่งต้อไปที่หาดทราย น้องเล็กหิวกระป๋องพลาสติกใบเบ้อเริ่มวิ่งกระหืดกระหอบตามหลังมา

หาดทรายใกล้น้ำเต็มไปด้วยรูซึ่งแก้วแสดงความรู้ว่าเป็นรูกั้ง พี่ไก่อคนใจเย็น ที่สุ่รับอาสาเป็นคนค่อย ๆ เอาเศษเนื้อแย่งไป สักครู่มีตัวอะไรทอดเหยื่อเบา ๆ

“มันมาแล้ว” พี่ไก่อกระซิบ น้องหน้อยไม่ฟังเสียง เอาเสียมเล็ก ๆ ที่เตรียม มาตักเข้าเต็มแรงได้เจ้าสัตว์รูปร่างแปลกขึ้นมาครึ่งตัว

“ว้า! ตายเลย ตาหน้อยนี่” ทุกคนร้องลั่นโดยไม่ได้ตั้งใจ

ลองอีกที คราวนี้แก้วเป็นคนล่อ พี่ไก่อรับเป็นคนตัก กั้งเริ่มทอดเหยื่อแล้ว พี่ไก่อรออยู่สักครู่ก็บรรจงตักช้า ๆ ผล...ตักได้ทรายเปล่า ๆ แถมกั้งตัวดีดึงเอาขึ้น ฟังผิดเนื้อไปตั้งครึ่งชิ้น ลองอีกทีตัวขาดครึ่งอีก พี่ไก่อชักใจเสีย “พ่อบอกว่าเรามา เทียวชายทะเลเฉย ๆ ไม่ควรมาเบียดเบียนใคร”

“เหอะน่า ก็เราจับเล่นนี่ ไม่ได้เอาไปกินอย่างป่าแถมว่านี่ เดียวเราก็เททิ้ง มันก็ขุดรูลงไปใหม่” แก้วปลอบใจ

“พี่ไก่อว่ามันยิ่งบาปกว่าเอาไปกินอีกแก้ว เราจับมันมาเล่นสนุก ๆ ทรมาน สัตว์” พี่ไก่อพูดแล้วก็วิ่งหนีไปโดยมีน้องเล็กวิ่งตามไปติด ๆ ตกลงเหลือนักล่อกั้ง สามคนเท่านั้น

พอพลาดทำไปสองสามรูก็ชักชำนาญ นิิดเจ้าปัญญาคิดวิธีจับกั้งใหม่ คือ เอามือสอดไว้ใกล้ ๆ รู รอเวลา กั้งขึ้นมากินเหยื่อก็กวาดมันไว้ ผลสุดท้ายเราได้ กั้งเต็มกระป๋อง

“เลิกเถอะ” แก้วว่า น้องหน้อยเทกั้งทิ้งทะเลอย่างเสียดาย ตัวกั้งซึ่ง อ่อนเพลียเต็มที่ เพราะถูกขังอยู่ในกระป๋องเป็นเวลานาน แทนที่จะรีบขุดรูอย่าง ที่เราคิดกลับนอนลอยเป็นแพ

“ไปเที่ยวตลาดดีกว่า” แก้วตะโกนเรียกพี่ไก่อกับน้องเล็กซึ่งนั่งสร้าง ปราสาททรายกันอยู่เงียบ ๆ คืนนั้นแก้วนอนไม่ค่อยหลับ ก็จะหลับได้อย่างไรละ เพราะหลับตาครั้งใดก็เห็นแต่ภาพกั้งลอยอยู่บนยั้งเต็มไปหมด แก้วคงไม่กล้าเล่นล่อ กั้งไปอีกนาน